

приложения. М., 1971. 9. Фасоляк Н.Д. Управление производственными запасами. М., 1972. 10. Четыркин Е.М. Статистические методы прогнозирования. М., 1975.

УДК 368.91

СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ – ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

І.А. Лукашенко, Д.Д. Яворська

Цей вид страхування дає змогу розпоряджатися рухом фінансових ресурсів, інвестувати вільні кошти для отримання додаткового доходу. Страхування життя, таким чином, перетворюється у важливий фактор розвитку економіки шляхом проведення світовими компаніями активної інвестиційної політики.

Этот вид страхования дает возможность распоряжаться движением финансовых ресурсов, инвестировать свободные средства для получения дополнительного дохода. Страхование жизни, таким образом, становится важным фактором развития экономики путем проведения мировыми компаниями активной инвестиционной политики.

Страхування – це процес, що вимагає постійного відтворення і розширення. У будь-якій ситуації, за будь-якої кризи страхування не може зупинитися, тому що є невід’ємною частиною економічного процесу в державі. І якою не була б ситуація – негативною чи позитивною, – цей процес буде тривати, бо страхування – одна з головних умов існування ринку, умова захисту клієнта на випадок економічних потрясінь, що можуть виникати в будь-якій державі.

Законом України „Про страхування” визначено, що страхові компанії, які займаються ризиковими видами страхування, не мають права надавати послуги зі страхування життя. І правильно, адже це дає можливість суттєво підвищити безпечність страхових портфельів із страхування життя з метою запобігання негативним наслідкам збитковості страхових операцій з інших видів страхування.

У світі наймогутнішими страховими компаніями є ті, що страхують життя. В Україні ж страхуванням життя практично ніхто не займається. А компанії, які отримали відповідні ліцензії, ще не нагромадили необхідних достатніх страхових резервів. У нашій державі розвиток страхування життя стримує недовіра до нього страхувальників, а саме знецінення грошових вкладів населення у 1992–1995 роках в Ощадбанку і за договорами довгострокового страхування.

Суб’єктами взаємовідносин при страхуванні життя виступають передусім страхувальники – фізичні особи чи організації, що уклали зі страховиком договори та сплачують встановлені страхові платежі. Страховик – це страхова компанія, що займається страхуванням життя, організація, діяльність якої полягає в акумулюванні та розміщенні тимчасово вільних грошових коштів фізичних і юридичних осіб з використанням їх для виплат застрахованим особам відповідно до умов, передбачених договором (полісом) страхування. Кожна страхова компанія працює за власними правилами (умовами страхування) і є самостійною юридичною фінансовою організацією.

Практично всі різновиди страхування життя за умовами виплати страхових відшкодувань можна поділити на такі види:

доживання застрахованої особи до закінчення строку дії договору страхування;

досягнення застрахованою особою пенсійного віку;

настання в житті застрахованої особи події, обумовленої в договорі страхування (укладання шлюбу, народження дитини, вступ до навчального закладу, смерті будь-кого з близьких родичів застрахованого).

Крім того, умови полісів повинні обов’язково передбачати виплату страхового відшкодування в разі смерті застрахованої особи.

Серед основних функцій страхових компаній слід виділити:

розроблення відповідно до діючого законодавства правил страхування (умов полісів);

отримання ліцензії на здійснення страхування життя;

укладення угод страхування життя зі страхувальниками;
накопичення внесків по окремо взятому страхувальнику;
інвестування активів компанії згідно з діючим законодавством;
розподілення інвестиційного доходу за відповідними рахунками страхувальників;
виплату страхових відшкодувань при настанні страхового випадку.

Жорстка конкуренція серед провідних компаній світу привела, по-перше, до зміцнення їх (у тому числі шляхом об'єднання), по-друге, до стандартизації та стабілізації страхових продуктів і тарифів на страхування.

Іноземні страхові компанії пропонуватимуть громадянам вищий ступінь страхового захисту з різноманітнішими страховими послугами і більшими гарантіями страхування життя. Одночасно це зумовить відтік за кордон значних фінансових ресурсів.

Національні страхові компанії без об'єднання не зможуть взяти на себе ризики, пов'язані із страхуванням життя фізичних осіб. Принцип об'єднання в усьому світі досить поширений як серед банків і промисловців, так і серед страховиків.

У більшості країн світу питання регулювання страхової діяльності компаній вирішується встановленням певних правил розміщення резервів. Важливими є структура і склад технічних резервів, а також порядок формування кожної їх категорії. При цьому уряд держави має встановлювати певні вимоги до обсягів і структури активів, наявність яких є обов'язковою умовою для покриття технічних резервів, виходячи з критеріїв їх надійності, прибутковості, ліквідності та диверсифікованості.

Піраміда по страхуванню життя безмежна, і її сила в тому, що вона опирається на національні гроші населення своєї країни.

Характер руху фінансових ресурсів у страхуванні життя спричиняє те, що страховик протягом тривалого часу має в своєму розпорядженні вільні кошти, які можуть бути інвестовані для отримання додаткового доходу. Страхування життя, таким чином, перетворюється у важливий фактор розвитку економіки шляхом проведення світовими компаніями активної інвестиційної політики.

Світова практика розвитку страхової справи нагромадила значний досвід у питаннях організації розміщення страхових резервів. За директивами Європейського Економічного Співтовариства кожна страхова організація повинна мати в своєму розпорядженні страхові резерви, що відповідають взятим за договорами страхування зобов'язанням, а держава регулює їх обсяг і правила розміщення.

Отже, страховий ринок сьогодні – це серйозна фінансово-кредитна система, яка ні в чому не повинна поступатися банківській сфері чи іншим інститутам фінансової діяльності, і її можливості потрібно використовувати на користь громадян і держави.

УДК 301.085:338

РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

О.П. Крайник

Розглядаються макроекономічні аспекти регулювання розвитку підприємництва в Україні. Виділяються напрямки удосконалення регуляторної політики та визначається коло питань, які слід розглянути перед початком регуляторної реформи.

Рассматриваются макроэкономические аспекты регулирования развития предпринимательства в Украине. Выделяются направления усовершенствования регулирующей политики и определяется круг вопросов, которые необходимо рассмотреть перед началом регулирующей реформы.

Успіхи формування ринкової системи господарювання в Україні тісно пов'язані з активізацією процесів підприємницької діяльності. Підприємництво, як четвертий фактор виробництва, відіграє щоразу помітнішу роль в економічному зростанні держави. І саме держава, ви-